

TISZTELT KOLLÉGANŐK ÉS KOLLÉGÁK!

Boldog és eredményes új esztendőt kívánunk minden tagtársunknak!

2002-ben folytatjuk az útügyi előírások átdolgozási és szakbizottsági munkáit. A tervek szerint minden negyedévben kerül sor az előírástírásták frissítésére.

Összességében ez 20-30 előírást érint. E hírlevél belső oldalain tájékoztatjuk önöket az első negyedévi új előírásokról.

A közutak, valamint a közúti hidak tervezési szabályzata is szerepel az éves programban.

Hagyományaink szerint a közgyűlés ismét májusban lesz.

Idei nemzetközi konferenciánkat a Biztonságos utakon a XXI. században címmel október végén rendezzük. Kísérje figyelemmel a MAÚT és a KöViM honlapját!

Tombor Sándor
elnök

Schváb János
ügyvezető

M ó d o s í t á s

Felhívjuk a figyelmet, hogy megjelent a közlekedési és vízügyi miniszter 46/2001. (XII. 20.) KöViM rendelete, amely módosítja a 11/2001. (III. 13.) Az útburkolati jelek tervezési és létesítési előírásai (ÜBJF) KöViM rendeletet.

MAÚT-klub

A Makadám névre keresztelt mérnökklubban több sikeres rendezvény is volt már decemberben, kedvező visszhanggal.

A rendszeres programok szervezése és klubtagság megnyerése most a feladat.

Információkat a honlapon talál, vagy érdeklődjön személyesen.

Szja 1%

A Magyar Útügyi Társaság köszönetet mond mindazoknak, akik a személyi jövedelemadó bevallásakor a társaság javára rendelkeztek. 2000-ben ez összesen 299 000 Ft volt, melyet a társaság szakterületéhez kapcsolódó főiskolai és egyetemi diplomamunkák ösztönzésére használunk fel.

Holland-magyar megállapodás

2001. november 20-án Hágában a MAÚT és a CROW vezetőségének elnöke aláírt egy megállapodást, amely egy kétoldali együttműködési program a CROW Közlekedési és Infrastrukturális Információs és Technológiai Központ (Hollandia), és a Magyar Útügyi Társaság között, az útépités területén a szbványosított szerződésekre és az ismeretek cseréjére vonatkozóan a közlekedési és infrastrukturális technológia területén.

Útügyi Bál 2002

A Magyar Útügyi Társaság 2002. február 9-én, szombaton 20 órától 3 óráig, a Budapesti Kongresszusi Központ Pátria Termében rendezi meg az Útügyi Bált.

Az előző bálók sikere után reméljük, hogy kollégáinknak kellemes együttlétet teremthetünk. Önt és munkatársait, vendégeiket, családtagjaikkal együtt szeretettel várjuk.

A szervezés előkészületei érdekében kérjük szíveskedjék közölni, hogy Ön és cége részére hány belépőjegyet igényelnek.

A bál lebonyolítója:

Meeting Budapest

Rendezvényszervező Kft.

Cím: 1081 Budapest, Szilágyi u. 3.

Telefon: (1) 459 8060

Telefax: (1) 459 8065

E-mail: meeting@euroweb.hu

Jelentkezési határidő: 2002. január 30.

Aranymérföldkő

Az Aranymérföldkő szakmai díj a közúthálózat, a közúti közlekedés hazai színvonalának fejlesztésében, az európai gyakorlathoz igazításban, ezzel a magyar útügy regionális, európai és egyetemes útügyi, ezzel együtt társadalmi közegbe integrálásában végzett kiemelkedő szellemi, irányító és műszaki teljesítményt ismeri el. A díjat a következő kategóriákban ítéli oda:

- irányítói, szervezői, képviselői, intézményi munka
 - tudomány, oktatás, kutatás
 - koncepcionális, regionális és hálózati tervezés
 - építéstervezés, beruházás-előkészítés
 - műszaki, építési, kivitelezési tevékenység
 - fenntartási, üzemeltetési, ellenőrzési munka
- Az elnökség 2002. január 25-ig várja a tagság jelöléseit a díjazottakra.

Tartalom

Hírek	1
Útügyi bál	1
Hatályos útügyi előírások	2
Egy csónakban evezünk	4

Ú t ű g y i e l ő í r á s o k 2 0 0 2 . j a n u á r 1 .

ÁLTALÁNOS TÉMAKÖR

- ÚT 3-0.001 :1995 Az azonosítópont típusú helyazonosítási mód
- ÚT 3-0.002 :1996 Az Országos Közüti Adatbank működési szabályzata
- ÚT 2-0.004 :2001 Útkísérletek lebonyolítása
- ÚT 2-0.006 :1999 Az Útinform számára történő számítógépes információszolgáltatás módja és rendje
- ÚT 2-0.007 :1998 Országos közutak nyilvántartása. Kettős helyazonosítás
- ÚT 2-0.008 :2000 Országos közutak nyilvántartása. Közúti hidak helyazonosítása
- ÚT 2-0.009 :2002 Útépítési adatközi táblák alkalmazása ÚJ**
- FORGALOMSZABÁLYOZÁS TÉMAKÖR**
- ÚT 2-1.101 :1981 Közúti vezetékortlát. Elhelyezési előírások
- ÚT 2-1.102 :1981 Közúti vezetékortlát. Acél vezetékortlát
- ÚT 2-1.102 :1995 Közúti vezetékortlát (kiegészítés)
- ÚT 2-1.102 :1998 Közúti vezetékortlát. Acél vezetékortlát (kiegészítés)
- ÚT 1-1.104 :1992 A közúti forgalomirányító berendezések követelményei
- ÚT 2-1.106 :1991 Útburkolati jelek festékei. Oldószeres hidegplasztikok.
- ÚT 2-1.108 :1992 Oldószertartalmú, egykomponensű, hidegen keményedő festékek
- ÚT 2-1.109 :2000 Településen átvetelt fűtők forgalmának csillapítása
- ÚT 2-1.113 :2001 Országos közutak keresztmetszeti forgalmának meghatározása
- ÚT 2-1.114 :1993 Útburkolati jelek tervezése
- ÚT 2-1.114 :1993 Közúti jelzótáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése
- ÚT 2-1.115 :1994 Útcsatlakozások ideiglenes műszaki előírásai. Kapubejáratok, telekbejáratok, üzemi- anyagátvitelő-álmások és egyéb, közutak melletti kiszolgáló létesítmények közúti kapcsolata
- ÚT 3-1.116 :1996 Közúti passzív biztonsági berendezések kialakítása, elhelyezése és alkalmazása
- ÚT 3-1.117 :1995 A jármű- és gyalogosdetektorok alkalmazása
- ÚT 2-1.118 :2000 Közutak távlati forgalmának meghatározása előrevetítő módszerrel
- ÚT 2-1.119 :1998 A közutakon folyó munkák elkorlátozásának és ideiglenes forgalomszabályozásának kézikönyve
- ÚT 1-1.123 :2001 A közúti jelzótáblák méretei és műszaki követelményei (Melléklet a 4/2001. (I. 31.) KöViM-rendeletre)
- ÚT 2-1.124 :2001 Közúti jelzótáblák. Közúti jelzótáblák feliratai
- ÚT 2-1.125 :2001 Közúti jelzótáblák. Veszélyt jelző táblák
- ÚT 2-1.126 :2001 Közúti jelzótáblák. Elsőbbség- és útvonaltipust jelző táblák
- ÚT 2-1.127 :2001 Közúti jelzótáblák. Tilalmi jelzótáblák és jelképek
- ÚT 2-1.128 :2001 Közúti jelzótáblák. Utastást adó jelzótáblák
- ÚT 2-1.129 :2001 Közúti jelzótáblák. Különleges szabályokat jelző táblák és jelképek
- ÚT 2-1.130 :2001 Közúti jelzótáblák. Tájékoztató jelzótáblák és jelképek
- ÚT 2-1.132 :2001 Közúti jelzótáblák. Kiegészítő táblák
- ÚT 2-1.133 :1998 Közúti jelzótáblák. Idegentforgalmi jelzótáblák és alkalmazásuk
- ÚT 2-1.134 :2001 Belső átvilágítású jelzótáblák és jelképek
- ÚT 2-1.137 :1998 Pihenőhelyek és szolgáltató létesítmények telepítése gyorsforgalmi úthálózat mellé
- ÚT 2-1.140 :1998 Közterületi információs táblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése
- ÚT 2-1.141 :1998 Az útúti utak tájékoztató és útbaigazító jelzősrendszere
- ÚT 1-1.145 :2001 A közutakon végzett munkák elkorlátozási és forgalombiztonsági követelményei (melléklet a 3/2001. (I. 31.) KöViM-rendeletre)
- ÚT 1-1.149 :2001 A közúti útburkolati jelek szabályzata (melléklet a 11/2001. (III. 13.) KöViM-rendeletre)
- módosítva 46/2001. (XII. 20.) KöViM-rendelettel ÚJ**
- ÚT 2-1.150 :2001 Közúti útburkolati jelek alakja, mérete, színe és elrendezése
- ÚT 2-1.152 :2001 A közúti útjelzés, elkorlátozás és forgalomterelés elemei, részletes előírások

FÖLDMŰVEK TÉMAKÖR

- ÚT 2-3.101 :1993 Útépítési földmunkák
- ÚT 2-3.102 :1998 Útpályaszervezetek védelme fagy- és olvadási kár ellen
- ÚT 2-3.103 :1998 Radiometriás tömörségmérés. Földművek, kötéanyag nélküli alaprétegek, hidraulikus kötőanyagú útalapok térfogatűrűségének és víztartalmának meghatározása
- ÚT 2-3.104 :2000 Közúti töltésszüllyedések mérése
- BETON- ÉS KÖBURKOLATOK TÉMAKÖR**
- ÚT 2-3.201 :2000 Beton pályaburkolatok építése. Építési előírások, követelmények
- ÚT 2-3.204 :1993 Útépítési beton burkolatalapok. Követelmények
- ÚT 2-3.205 :1981 Kő- és műköburkolatok
- ÚT 2-3.206 :1994 Útpályaszervezetek hidraulikus kötőanyagú és kötőanyag nélküli alaprétegei. Követelmények
- ÚT 2-3.207 :1991 Az útpályaszervezetek hidraulikus kötőanyagú és kötőanyag nélküli alaprétegei. Tervezési előírások
- ÚT 2-3.208 :2000 Útépítési beton burkolatalapok tervezési előírásai
- ÚT 2-3.210 :2000 Pályalemezekből visszanyert beton újrafelhasználása („másodbeton”)
- ÚT 2-3.211 :2000 Betonburkolatú útpályaszervezetek méretezése
- ASZFALTBURKOLATOK TÉMAKÖR**
- ÚT 2-3.301 :2002 Útépítési aszfaltkeverékek és út-pályaszervezeti rétegek ÚJ**
- ÚT 2-3.304 :1989 Hígított bitumenes aszfaltmunkadám pályaszervezeti rétegek
- ÚT 2-3.305 :1983 Aszfalt pályaszervezeti rétegek építése
- ÚT 2-3.306 :2000 Útburkolatok felületi bevonata.
- ÚT 2-3.307 :1992 Kötőanyag kipermetezésével és a zúzalék kiszórásával készült felületi bevonatok
- ÚT 2-3.308 :1998 Aszfaltok hasítóvizsgálata
- ÚT 2-3.309 :1986 Kationaktív bitumenemulzió kötőanyagú alapok és burkolatok.
- ÚT 2-3.310 :1991 Kationaktív bitumenemulzió kötőanyagú alapok és burkolatok. A pályaszervezeti rétegekhez készített keverékek megnevezése, tervezése és minőségi követelményei
- ÚT 2-3.311 :1991 Kationaktív bitumenemulzió kötőanyagú alapok és burkolatok.
- ÚT 2-3.312 :1986 Kationaktív bitumenemulzió kötőanyagú alapok és burkolatok.
- ÚT 2-3.313 :1990 Keverékgyártás és -beépítés
- ÚT 2-3.315 :1999 Aszfaltrétegek tapadásvizsgálata nyírással
- ÚT 2-3.316 :2001 Útburkolatok felületi bevonata.
- ÚT 2-3.317 :2002 Hídegykeverés és terítéses technológiával készült felületi bevonatok
- HÍD- ÉS MŰTÁRGYÉPÍTÉS TÉMAKÖR**
- ÚT 2-3.402 :2000 Hídak építése I. Beton-, vasbeton és feszített vasbeton hídszerkezetek építése
- ÚT 2-3.404 :1981 Acélhidak gyártása és szerelése. Követelmények
- ÚT 2-3.405 :1998 Fahidak és hidállványok építése. Követelmények
- ÚT 2-3.406 :2000 Közúti hidak szigetelése I.
- ÚT 2-3.407 :2000 Vasbeton pályalemezű hidak felszerkezetének szigetelése és aszfaltburkolata
- ÚT 2-3.408 :1999 Közúti hidak szigetelése II. Vasbeton pályalemezű közúti hidak szigetelésének készítése bitumenes lemezekkel
- ÚT 2-3.409 :1999 Beton-, vasbeton és feszített vasbeton hidak betonkorrozíós vizsgálat.
- ÚT 2-3.411 :2001 Karbonátosodás, a kloridbehatolás mélységének és a kloridtartalom mennyiségének meghatározása
- ÚT 2-3.412 :2001 Kötüti hidak létesítésének általános szabályai
- ÚT 2-3.413 :2001 Kötüti hidak erőrtami számítása
- ÚT 2-3.413 :2001 Kötüti acélhidak tervezése

Egy csónakban evezünk

Az úttervező mérnökök és a közlekedési hatóság kapcsolata

Utat építeni jogerős és végrehajtható építési engedély birtokában lehet. Azért, hogy a megvalósuló létesítmény rendeltetésének megfelelően szolgálja a közérdeket, az építést megelőzően a tervező és a közlekedési hatóság közös munkájára és eredményes együttműködésére van szükség.

2000. novembere óta az útépités/engedélyezések új jogszabály, a 15/2000. (XI. 16.) KöViM rendelet alapján folynak. Célszerű tehát e rendelet mentén áttekinteni az együttműködés főbb kérdéseit. Az előírások részletes ismertetése meghaladja a cikk kereteit, ezért csak néhány fontos részre hívnám fel a figyelmet. Az előírások betartása közös érdeke az építetőnek, a tervezőnek (aki sok esetben az építető nevében eljárva az engedélykérdő) és a közlekedési hatóságnak, mert az összes érdeket szintetizáló építési engedély optimális idő alatt csak így állítható elő.

Alapvető követelmény, hogy az engedélyezési tervet a rendelet 2. sz. mellékletében tételesen felsorolt munkarészekkel nyújtsa be az engedélyt kérő.

A közlekedési hatóság a beérkezett kérelmet, az engedélyezési tervet és a rendeletben előírt egyéb mellékleteket [(12. § (1)) átanulmányozza és akkor fogadhatja be, ha az teljes. Amennyiben hiányos, a kérelmezőt hiánypótlásra hívja fel és ehhez határidőt szab. Ha a határidő elteltével a kérelmet nem egészítik ki, a hatóságnak el kell utasítania. Ezt elkerülendő kívánatos az engedélykérelmet a tartalmi követelményeknek megfelelően felszerelten benyújtani. (Itt kell megemlíteni azt a valóságos problémát is, hogy a tervező, vállalási határidejének szorításában, sokszor akkor is benyújtja az engedélykérelmet, ha tudja, hogy az hiányos. Elvárja, hogy hiányos kérelmét a benyújtástól számított 60 napon belül bírálják el. Nem számol azzal és esetleg megbízóját sem tájékoztatja arról, hogy az ügyintézés határideje a hatóságnál a hiánypótlás teljesítésétől ketyeg.) Bár a rendelet egyértelműen fogalmaz, ha mégis kérdés merül fel, azt érdemes előzetesen az illetékes közlekedési hatósággal megbeszélni.

Az illetékességről azt kell tudni, hogy a gyorsforgalmi utak, azok műtárgyai és a 30 m szabad nyílást meghaladó méretű hidak, valamint a határátkelőhelyek közlekedési létesítményeinek engedélyező hatósága a Központi Közlekedési Felügyelet. Az egyéb országos és helyi közutak, a közforgalom elől el nem zárt magánutak és a 30 m szabad nyílást meg nem haladó műtárgyak esetében a megyei közlekedési felügyeletnek van hatásköre az építési engedély kérelem elbírálására. A fővárosban a Fővárosi Közlekedési Felügyelet és a Főpolgármesteri Hivatal Közlekedési Ügyosztálya között oszlik meg a hatáskör.

Ha az első fokú közlekedési hatósági szervek az építési engedélyt elutasítják vagy az abban előírtakkal a kérelmező (vagy más érintett) nem ért egyet, fellebbezéssel élhet. A fellebbezést, mint másodfokú közlekedési hatóság, a Közlekedési Főfelügyelet bírálja el. A másodfokú határozat ellen államigazgatási úton további jogorvoslatra nincs lehetőség, azonban ha az érintett jogszabálysértést vélelmez, akkor a közigazgatási bírósághoz keresetet nyújthat be a másodfokú határozat ellen.

A közlekedési hatóság minden építési engedélykérelemnél ellenőrzi, hogy a benyújtott engedélyezési tervet arra jogosult tervező készítette-e, és a kérelmet nem fogadja be illetve elutasítja, ha a tervező a szükséges jogosultsággal nem rendelkezik.

Ezáltal a közlekedési hatóság a Magyar Mérnöki Kamara (MMK) fontos célkitűzését segítő tevékenységet folytat és megoldja az oly gyakran felmerülő problémát, hogy hogyan lehet a kontárokat kiszűrni a tervezésből. A rendelet életbe lépése óta 6 megyében, összesen 10 esetben szűrték ki nem jogosult tervező által készített tervet. (Más kérdés, ha egy jogosultsággal nem rendelkező tervező által készített tervet visszautasítás után, változatlan kivételben egy jogosult tervező aláírásával nyújtanak be, akkor azt a közlekedési hatóság nem utasíthatja vissza, mert a jogszabály etikai mérlegelést nem tesz lehetővé. Ezt a problémát az MMK tervező mérnöki köreim belül kell megoldani.)

Az engedélyezési terv úttervekből és szakági tervekéből áll. A rendelet az útépités engedélyezési terve tartalmát is pontosan meghatározza. Itt is van változás a korábbiakhoz képest. Az út kereszt-szelvényeit legalább 100 méterenként és minden mintakereszt-szelvény-változásnál meg kell tervezni. Telekalakítási tervet kell készíteni idegen terület igénybevétele esetén stb.

A tervezés közbeni egyeztetés a kezelőkkel, a közművekkel és a szakhatóságokkal a tervező és építető elemi érdeke. Az engedélyezési tervvel együtt a kezelők kész tervre vonatkozó nyilatkozatát is mellékelni kell. A szakhatósági nyilatkozatokat az engedélyt kérő beszerezheti – ezzel jelentősen meggyorsítja az eljárást – és a kérelemmel együtt benyújthatja a közlekedési hatóságnak. A szakhatósági nyilatkozatokat az eljáró hatóság is bekérheti, ekkor azonban a szakági tervet 4-4 példányban mellékelni kell. Az eljáró hatóság ebben az esetben mintegy közvetít a kérelmező és a szakhatóság között, ami egy esetleges hiánypótlási igény vagy eltérő vélemény miatt az eljárást meghosszabbíthatja és ezért az időcsúszásért a közlekedési hatóság nem felelhet.

Ha az út megépült, az építető kérelmére az a közlekedési hatóság helyezi forgalomba, amelyik az építési engedélyt kiadta. A közlekedési hatóság engedélye nélkül új utat a forgalomnak átadni nem lehet. A hatóság akkor engedélyezi a forgalomba helyezést, ha az út az építési engedélyben és az engedélyezési tervben foglaltak szerint megvalósult és a forgalom biztonsággal használhatja. A forgalomba helyező határozat az út kezelésbe adásáról is rendelkezik.

A közlekedési hatóság engedélyezési tevékenysége során a jogszabályok és a műszaki szabályozás előírásait betartja és betartatja. A jogszabályoktól el nem térhet. Műszaki mérlegelési lehetősége van a műszaki szabályozás által nyújtott lehetőségeken belül. A jelenlegi műszaki szabályozás mellett a Közutak tervezési előírásaitól eltérő megoldást is engedélyezhet, ha a tervben megindokolták az eltérést és bizonyították a megfelelőséget.

Ezt a lehetőséget nem szabad összetéveszteni azzal, amikor a megbízó igénytelen, a szükséges előírásokat figyelmen kívül hagyó megoldás tervezésére ad megbízást a költségtakarékosság jegyében.

Az építésengedélyezésben országosan mintegy 100 fő ügyintéző tevékenykedik. (Évente mintegy 3500 engedélyhatározatot állítanak elő egyéb hatósági tevékenységük mellett.) Az engedélyezési eljárást lefolytatják, az államigazgatási határozatot kiadományozásra előkészítik. Az ügyintézők több mint 90 százaléka felsőfokú szakirányú képesítéssel rendelkezik. Mintegy 10 %-uknak – akik az előkészítési munkában vesznek részt – középfokú szakirányú képesítése van és több évtizedes szakmai gyakorlat áll mögöttük. (Ez megfelel az 1995./II. 3./, a köztisztviselők képesítési előírásairól szóló kormányrendeletben foglaltaknak.)

Az építésengedélyezési tevékenységet a közlekedési felügyelet szakági ill. osztályvezetője irányítja, ellenőrzi és a határozatot kiadományozza. Mind a 21 osztályvezető szakirányú felsőfokú végzettséggel, mérnöki diplomával, többen két diplomával illetve szakmai doktori címmel rendelkeznek.

A közlekedési hatóságnál dolgozó munkatársak a műszaki ismereteken kívül közigazgatási szakismeretekkel rendelkeznek, közigazgatási alapvizsgát, az osztályvezetők és több ügyintéző is közigazgatási szakvizsgát tettek.

Soknak közülik tervezési illetve szakértői jogosultsága is van. (Erre semmilyen előírás nem kötelezi őket.)

Összefoglalva az eddigieket: a tervező mérnökök és a közlekedési hatóság céljai, tevékenysége és szempontjai bár különböznek, nem lehetnek ellenérdekűek. Mind a tervezőnek, mind a hatóságnak az a célja, hogy az útépités szakszerű és jogszerű legyen, mások jogos érdekeit ne sértse, megfeleljen a szakhatósági elvárásoknak és a szakmai műszaki előírásoknak. További érdeke mindkét szereplőnek, hogy csak arra jogosultsággal rendelkező tervező által készített terv kapjon engedélyt.

A mely szakmai ismeretekkel rendelkező tervező mérnökök bíznak a közigazgatásban tevékenykedő mérnökök munkájában, mert azok a szakmai ismereteken túl jogi és közigazgatási ismeretek birtokában vizsgálják meg az építés feltételeit. Tevékenységük azáltal válik közszolgálatá, hogy az összes érdeket szintetizálják.

A közlekedési hatóság és az úttervező mérnökök között felmerülő problémák egyeztetésében – ha erre igény van – a Közlekedési Főfelügyelet közutas munkatársai szívesen állnak rendelkezésre.

Cholnokyné Ferencki Éva
a Közlekedési Főfelügyelet

Közúti osztály vezetője

(A szerző a MAÚT Hírlével számára rövidítette le a Mernökiségben megjelent cikket)

A hírlevelet összeállította:

*Berényi Zsófia, dr. Petőcz Mária, dr. Schwáb János,
Szilvai József Attila, Tóth János*